

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Управа царина
148-I-030-01-367/2020
22.9.2020. године
Београд

На основу члана 9. Закона о царинској служби („Службени гласник РС”, број 95/2018), директор Управе царина доноси

**ОБЈАШЊЕЊЕ ПОСТУПКА ПРОВЕРЕ, НАПЛАТЕ И ОКОНЧАЊА
ПОСТУПКА ТРАНЗИТА**

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Овим Објашњењем се описује поступак случају када се утврди или постоји основана сумња да поступак транзита није правилно завршен или неће бити правилно завршен. Такође, овим објашњењем ближе се уређују поступци и радње које предузимају царински службеници полазне и одредишне царинске испоставе, као и Одсеци за царинско управни поступак при спровођењу поступка провере завршетка царинског поступка и наплате царинског дуга.

Надлежни орган за поступак провере завршетка транзитног поступка је полазна царинарница, односно земља отпреме у случају заједничког транзита и иста има главну улогу у надзору и провери завршетка транзитног поступка.

У складу са одредбама члана 195. и 196. Царинског закона („Службени гласник РС” број 95/2018, у даљем тексту: Закон), у случају националног транзита или члана 48. Додатка I Конвенције о заједничком транзитном поступку („Службени гласник РС” – Међународни уговори” број 13/15, 2/17 и 11/18, у даљем тексту: Конвенција), у случају заједничког транзита, постоји разлика између завршетка и окончања транзитног поступка, без обзира да ли се ради о редовном или поједностављеном поступку, да ли се користи систем електронске размене порука (НЦТС систем) или осигурање континуитета поступка.

I.1) Употреба појмова и дефиниције

Следећи термини су у употреби:

- а) „транзитни поступак” - царински поступак у оквиру којег се роба превози под царинским надзором од једног места до другог у складу са националним прописима или Конвенцијом о заједничком транзитном поступку;
- б) „транзитна операција” - кретање робе која се превози у оквиру транзитног поступка од полазне царинске испоставе до одредишне царинске испоставе;

- в) „земља заједничког транзита” - свака земља, осим држава чланица Уније, која је уговорна страна ове конвенције;
- г) „осигурање континуитета поступка (ОКП)” - поступак на основу папирних докумената, предвиђен да омогући подношење транзитне декларације и праћење транзитног поступка ако не постоји могућност да се спроведе поступак који се заснива на техникама електронске обраде података;
- д) „полазна царинарница” – царинска испостава код које је прихваћена транзитна декларација;
- е) „одредишна царинарница” – царинска испостава којој се роба стављена у транзитни поступак допрема ради завршетка поступка;
- ж) „захтевана царинарница” – царинска испостава којој је упућен захтев за проверу завршетка поступка.

Завршетак транзитног поступка значи да је роба заједно са документима предата одредишној царинској испостави или овлашћеном примаоцу робе.

Окончање транзитног поступка значи да је транзитни поступак правилно завршен на основу поређења података из одредишне царинске испоставе са подацима из полазне царинске испоставе.

II. ПОСТУПАК ПРОВЕРЕ, ЦИЉЕВИ И НАДЛЕЖНОСТ

Поступак провере завршетка поступка транзита и поступак наплате царинског дуга се примењују за транзитне декларације за које полазна царинска испостава није примила поруку „Обавештење о доласку“ (IE006) у року одређеном за предају робе и докумената одредишној царинској испостави или поруку „Резултати провере у одредишној царинарници” (IE018 са резултатом А1, А2 или А5) у року од шест дана по пријему поруке „Обавештење о доласку” (IE006), као и за нераздужене транзитне декларације за које је примењен ОКП поступак. Поступак провере завршетка транзитног поступка се покреће најкасније седам дана од истека једног од горе наведених рокова. Покретањем поступка провере електронска транзитна декларација прелази у статус „У провери”.

Полазна царинска испостава окончава транзитни поступак, ако, на основу расположивих података из одредишне царинске испоставе, утврди да је поступак правилно завршен.

Поступак провере врши полазна царинска испостава, а наплату царинског дуга врши Одсек за царинско-управни поступак полазне царинарнице.

Одељење за транзит робе и Одсек за подршку електронској царини, Централне Управе царина пружају неопходну подршку у поступку провере и наплате, посебно у случајевима међународне сарадње у случају заједничког транзитног поступка.

Учесници у транзитном поступку и поступку провере и наплате царинског дуга од стране Управе царина су царински службеници:

- Полазне царинске испоставе;
- Одредишне царинске испоставе;
- Одсека за царинско – управни поступак;
- Одељења за транзит робе и
- Одељења за наплату буџетских прихода.

а од стране привредних субјеката:

- Носилац поступка који ставља робу у транзитни поступак у полазној царинској испостави (може бити и овлашћени пошиљалац);
- Заступник носиоца поступка – декларант који у име и за рачун носиоца поступка подноси транзитну декларацију и
- Привредни субјект на одредишту, тј. лице које је дужно да преда робу и документа одредишној царинској испостави или овлашћеном примаоцу (превозник, увозник или прималац робе или друго лице у чије име и за чији рачун превозник иступа, лице које може да допреми робу или да организује да она буде допремљена одредишној царинској испостави или овлашћеном примаоцу).

Циљ поступка провере је обезбеђивање доказа о завршетку транзитног поступка како би се исти окончао. Када доказ о завршетку транзитног поступка није достављен или је касније утврђено да је исти фалсификован или неважећи, полазна царинарница утврђује:

- настанак дуга,
- дужника/е,
- место настанка дуга,
- надлежни орган за наплату дуга, и
- уколико је потребно, покреће прекршајни поступак.

Поступак провере се заснива на сарадњи између полазне и одредишне царинске испоставе, узимајући у обзир информације добијене од носиоца поступка и осталих учесника у поступку транзита.

II.1) Провера статуса транзитне декларације у заједничком транзитном поступку

У циљу спречавања непотребног покретања поступка провере завршетка транзитног поступка, посебно у случају када је транзитни поступак завршен у одредишној царинарници, али из техничких разлога поруке „Обавештење о доласку” (IE006) и „Резултати провере у одредишној царинарници” (IE018) нису стигле до полазне царинарнице, врши се провера статуса транзитне декларације.

Поруку „Захтев за проверу статуса” (IE904) НЦТС аутоматски шаље:

- Декларисаној одредишној царинској испостави, ако по истеку рока за допремање робе полазна царинска испостава није примила поруку „Обавештење о доласку” (IE006),
- Стварној одредишној царинској испостави ако у року од шест дана од пријема поруке „Обавештење о доласку” (IE006) није примила поруку „Резултати провере у одредишној царинарници” (IE018).

НЦТС код декларисане или стварне одредишне царинске испоставе аутоматски проверава статус транзитне декларације и одговара поруком „Одговор о статусу” (IE905).

Ако статус декларације на одредишној царинској испостави не одговара статусу декларације на полазној царинској испостави, недостајуће поруке „Обавештење о доласку” (IE006) и/или „Резултати провере у одредишној царинарници” (IE018), ће бити аутоматски накнадно послате заједно са поруком „Одговор о статусу” (IE905).

Изузетно, уколико из техничких разлога није могуће поновно слање недостајућих порука (IE006 и IE018), а роба је допремљена одредишној царинској испостави, одредишна царинска испостава је у обавези да полазној царинској испостави поштом достави оверену копију транзитног пратећег документа у који је унет резултат провере на одредишту, заједно са обрасцем ТС20А – „Информација о провери” - **Прилог 1**. Полазна царинска испостава ће

окончати транзитни поступак на основу алтернативних доказа које јој достави одредишна царинска испостава.

II.2) Поступак провере

По извршеној провери статуса транзитне декларације у одредишној испостави, у полазној царинској испостави почиње поступак провере завршетка транзитног поступка на тај начин што НЦТС аутоматски шаље носиоцу поступка захтев за проверу у виду поруке „Обавештење о неприспелој пошиљци” (IE140). У зависности од одговора носиоца поступка царински службеник у полазној царинској испостави шаље захтев за проверу у виду поруке „Захтев за проверу завршетка транзитног поступка” (IE142) декларисаној или стварној одредишној или другој царинској испостави за коју има информацију да јој је роба предата.

II.2.1) Поступак провере код носиоца поступка

Циљ овог поступка је да се носилац поступка укључи у прикупљање доказа потребних за окончање транзитног поступка. Поступак провере завршетка транзитног поступка код носиоца поступка се покреће по истеку седам дана од дана када је истекао рок за предају робе одредишној царинској испостави, ако полазна царинска испостава није примила поруку „Обавештење о доласку” (IE006).

Поступак провере завршетка транзитног поступка код носиоца поступка покреће се:

- аутоматски, поруком „Захтев о неприспелој пошиљци” (IE140), на коју носилац поступка може да одговори поруком „Информација о неприспелој пошиљци” (IE141) или достављањем одговора у писаној форми, или
- слањем захтева на обрасцу „Обавештење носиоцу поступка” - **Прилог 2** – ако није могућа електронска размена порука са носиоцем поступка. Носилац поступка доставља одговор у писаној форми који, уколико стигне у прописаном року, царински службеник у полазној царинској испостави ручно уноси у НЦТС.

Носилац поступка је дужан да достави тражена документа или информације у року од 28 дана од пријема захтева. Ако носилац поступка не достави доказе у наведеном року или ти докази нису довољни за наставак поступка провере, одлуку о томе које ће се даље мере предузети ради окончања транзитног поступка полазна царинска испостава мора донети **најкасније у року од седам месеци после истека рока за предају робе одредишној царинској испостави.**

Подаци које достави носилац поступка не морају да буду довољни за окончање транзитног поступка, али могу бити довољни за наставак поступка провере (нпр. достављени су подаци о примаоцу робе). У том случају полазна царинска испостава шаље поруку „Захтев за проверу завршетка транзитног поступка” (IE142) одредишној/захтеваној царинској испостави према информацији коју је добила од носиоца поступка. Напред наведено указује на значај правилног попуњавања рубрике 8. транзитног пратећег документа.

Ако подаци о примаоцу наведени у рубрици 8. транзитног пратећег документа нису потпуни или нису довољни за идентификацију примаоца робе, а:

- носилац поступка не достави никакве податке у року од 28 дана од дана пријема захтева за проверу, или
- достављени подаци указују да је потребно покренути поступак наплате, или
- су достављени подаци недовољни за почетак поступка провере код одредишне царинске испоставе, полазна царинска испостава **покреће поступак наплате у року од месец дана након истека рока од 28 дана, датог носиоцу поступка за доставу доказа.** члан 114. Додатка I Конвенције

II.2.1.1) Алтернативни доказ о завршетку транзитног поступка

Ако полазна царинска испостава не добије потврду о завршетку транзитног поступка од одредишне царинске испоставе, доказивање завршетка транзитног поступка је обавеза носиоца поступка. Сматра се да је транзитни поступак уредно завршен, ако носилац поступка полазној царинској испостави поднесе једну од исправа којом се потврђује истоветност робе у складу са чланом 335. Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима („Службени гласник РС”, број 39) (у даљем тексту Уредба), односно у складу са чланом 51. Додатка I Конвенције о заједничком транзитном поступку (у даљем тексту Конвенција).

Као алтернативни доказ да је транзитни поступак правилно завршен се могу прихватити само документа које је печатом оверио царински орган и на основу којих се може потврдити истоветност робе:

- а) документ који је оверио царински орган одредишта којим се потврђује истоветност робе и утврђује да је роба допремљена у одредишну царинарницу или испоручена овлашћеном примаоцу у складу са чланом 199. став 4. тачка 2) Царинског закона у случају националног транзитног поступка, односно члана 87. Додатка I Конвенције у случају заједничког транзитног поступка;
- б) документ или царинску евиденцију, које је оверио царински орган и којима се утврђује да је роба физички напустила царинско подручје Републике Србије у случају националног транзитног поступка, односно уговорне стране у случају заједничког транзитног поступка;
- в) царинска исправа издата у трећој земљи у којој је роба стављена у царински поступак;
- г) документ издат у трећој земљи, са печатом или другом овером царинског органа те земље, на основу којег се може утврдити да је роба у слободном промету у тој земљи.

Као доказ се могу доставити копије наведених докумената које је оверио орган који је издао оригинална документа или које је оверио овлашћени управни орган треће земље или Републике Србије.

Потврда о допреми робе из члана 329. Уредбе у случају националног транзитног поступка, односно члана 46. Додатка I Конвенције у случају заједничког транзитног поступка не може се прихватити као доказ да је транзитни поступак прописно завршен – образац ТЦ11.

Друге исправе се не могу прихватити као алтернативни доказ завршетка поступка транзита.

Поступак транзита може се окончати и на основу оверене копије транзитног пратећег документа који је одредишна царинска испостава означила као „Алтернативни доказ”. Одредишна царинска исправа може да овери транзитни пратећи документ као алтернативни доказ само ако јој се предметна роба допреми.

Када се оригинални доказ (нпр. порука IE006 или оверена копија ЈЦИ или ТАД у случају ОКП) добије накнадно, после алтернативног доказа, оригинални доказ има предност над алтернативним доказом.

Када полазна царинска испостава потврди да се поднети алтернативни доказ односи на предметну робу и да нема сумње у његову веродостојност и веродостојност овере надлежних органа, окончаће транзитни поступак.

У случајевима када полазна царинска испостава сумња у веродостојност достављеног алтернативног доказа или идентитет робе на коју се односи, шаље образац ТЦ21 – „Захтев за проверу” - **Прилог 3** царинском органу који је оверио алтернативни доказ. У том случају полазна царинска испостава неће прихвати алтернативни доказ док надлежни царински орган од кога је захтевана провера не потврди да су предметни подаци аутентични и тачни.

II.2.1.2) Алтернативни доказ стављања предметне робе у царински поступак

У случајевима када не постоји доказ о допремању робе одредишној царинској испостави, полазна царинска испостава сматраће да је транзитни поступак завршен ако јој се поднесе исправа којом је предметна роба стављена у царински поступак у трећој земљи (земљи која није уговорна страна Конвенције) члан 335. Уредбе односно члан 51. став 1. Додатка I Конвенције.

Такав доказ могу бити само царинске исправе на основу којих је предметна роба стављена у неко од царински дозвољених поступања или употребу (нпр. царинска декларација којом се роба ставља у царински поступак), издата у трећој земљи и која омогућава полазној царинској испостави да потврди да се односи на предметну робу и да је та роба напустила царинско подручје Републике Србије у случају националног транзита, односно царинско подручје земаља заједничког транзита у случају заједничког транзита.

Као доказ се може користити и било која друга исправа којом се недвосмислено доказује да је предметна роба стављена у слободни промет у трећој земљи, оверена печатом царинских органа те земље, под условом да полазна царинска испостава може да потврди да се односи на предметну робу и да је иста напустила царинско подручје Републике Србије у случају националног транзита, односно царинско подручје земаља заједничког транзита у случају заједничког транзита.

Ове доказе могу заменити копије наведених исправа под условом да су оверене од стране царинских органа трећих земаља.

У случају када полазна царинска испостава поднети доказ сматра задовољавајућим, односно ако потврди да се исти односи на предметну робу и да нема сумње у његову веродостојност и веродостојност овере царинских органа, окончаће транзитни поступак.

У случајевима када полазна царинска испостава сумња у веродостојност или тачност података поднетог алтернативног доказа и провере извршене коришћењем прописаног обрасца ТЦ21 преко царинског органа који је извршио оверу истог, може се обратити Одељењу за царинске истраге како би извршило неопходне провере у складу са билатералним споразумима или СПП.

II.2.2) Покретање поступка провере слањем захтева одредишној царинској испостави

Полазна царинска испостава покреће поступак провере код одредишне царинске испоставе слањем поруке „Захтев за проверу завршетка транзитног поступка” (IE142) у следећим случајевима:

- пре истека рока за предају робе ако је у сазнању да поступак транзита неће бити окончан, или
- ако не прими поруку „Обавештење о доласку” (IE006) у року за предају робе и по завршетку провере код носиоца поступка, или
- ако не прими поруку „Резултат контроле у одредишној царинарници” (IE018) у року од 6 дана од пријема поруке „Обавештење о доласку” (IE006), или
- ако по завршетку провере код носиоца поступка подаци добијени од носиоца поступка нису довољни за окончање транзитног поступка, али су довољни за наставак провере.

Полазна царинска испостава шаље поруку „Захтев за проверу завршетка транзитног поступка” (IE142) надлежном царинском органу земље одредишта и то:

- декларисаној одредишној царинској испостави, или

- стварној одредишној царинској испостави која је послала поруку „Обавештење о доласку” (IE006), а порука „Резултати провере на одредишту” (IE018) није стигла у прописаном року, или
- некој другој захтеваној царинској испостави код које је према подацима добијеним од носиоца поступка оправдан наставак провере.

У циљу олакшавања поступка провере у поруци је неопходно навести контакт податке царинског службеника у полазној царинској испостави (мејл адреса).

II.2.3) Размена информација између полазне и одредишне царинске испоставе

Све док је у току провера код одредишне (или друге захтеване) царинске испоставе, могућа је размена информација између тих испостава. Полазна царинска испостава обавештава одредишну/захтевану царинску испоставу о додатним информацијама поруком „Додатне информације” (IE144), а одредишна/захтевана царинска испостава тражи додатне информације од полазне царинске испоставе поруком „Захтев за додатним информацијама” (IE145). Сврха ових порука је размена информација и усклађивање података између отпреме и одредишта. Ове две поруке могу се слати независно једне од друге и више пута.

Ако подаци доступни у НЦТС или поруци „Захтев за проверу завршетка транзитног поступка” (IE142) нису довољни одредишној царинској испостави за тражење доказа о завршетку транзитног поступка у својој документацији и евиденцијама, одредишна царинска испостава може захтевати додатне податке од полазне царинске испоставе слањем поруке „Захтев за додатним информацијама” (IE145) користећи одговарајућу шифру:

- 1 Потребан је детаљан опис робе
- 2 Потребна је копија фактуре
- 3 Потребна је копија манифеста, товарног листа или авио товарног листа
- 4 Потребни су име и адреса лица задуженог за формалности на одредишту
- 5 Потребне су следеће додатне информације
- 6 Потребна су следећа додатна документа

Полазна царинска испостава доставља тражене додатне податке одредишној царинској испостави поруком „Додатне информације” (IE144) користећи одговарајућу шифру:

- 10 Затражене додатне информације # 1: погледати следеће обавештење
- 11 Затражене додатне информације # 1: није доступно
- 20 Затражене додатне информације # 2: послато
- 21 Затражене додатне информације # 2: није доступно
- 30 Затражене додатне информације # 3: послато
- 31 Затражене додатне информације # 3: није доступно
- 40 Затражене додатне информације # 4: погледати следеће обавештење
- 41 Затражене додатне информације # 4: није доступно
- 50 Затражене додатне информације # 5: погледати следеће обавештење
- 51 Затражене додатне информације # 5: није доступно
- 60 Затражене додатне информације # 6: одговорено
- 61 Затражене додатне информације # 6: није доступно

Ако су тражене писане исправе, исте се достављају контакт особи наведеној у поруци. Исправе се могу доставити поштом, мејлом, факсом, при чему навођењем МРН транзитне декларације броја мора бити јасно назначено.

Полазна царинска испостава такође може послати поруку „Додатне информације” (IE144) или образац ТЦ20А „Слање информација/документа везаних за НЦТС пошиљке” – (Прилог 1) са додатним информацијама у писаном облику, иако претходно није примила поруку „Захтев за

додатним информацијама” (IE145) ако сматра да ће тиме олакшати или убрзати проверу коју спроводи одредишна испостава.

У случајевима када из било ког разлога полазна царинска испостава одлучи да опозове проверу код одредишне царинске испоставе, шаље поруку „Обавештење о завршетку провере” (IE059) одредишној царинској испостави. Пријемом поруке „Обавештење о завршетку провере” (IE059) провера код конкретне одредишне царинске испоставе је завршена. Полазна царинска испостава тада може послати поруку „Захтев за проверу завршетка транзитног поступка” (IE142) другој одредишној/захтеваној царинској испостави.

II.2.4) Обавезе одредишне царинске испоставе

У случајевима када одредишна царинска испостава прими поруку „Захтев за проверу завршетка транзитног поступка” (IE142), иста је у обавези да одмах претражи своју документацију и евиденције, а по потреби и документа и евиденције овлашћеног примаоца. Уколико одредишна царинска испостава не пронађе доказе о завршетку транзитног поступка у својој или евиденцији овлашћеног примаоца, иста је у обавези да контактира:

- примаоца за кога се претпоставља да је примио робу и пратећа документа без допремања робе и подношења документа декларисаној или некој другој одредишној царинској испостави, или
- другу одговорну особу која може пружити додатне информације.

Резултат провере може бити следећи:

1. Предметна роба је стварно и у року допремљена одредишној царинској испостави или овлашћеном примаоцу, али је:

- Одредишна царинска испостава пропустила да пошаље поруку „Обавештење о доласку” (IE006) и/или „Резултат контроле у одредишној царинарници” (IE018), односно
- Овлашћени прималац пропустио да пошаље поруку „Обавештење о доласку” (IE007) и/или „Напомене при истовару” (IE044) одредишној царинској испостави.

Када одредишна царинска испостава пронађе доказ да јој је роба предата, односно када од овлашћеног примаоца добије одговарајуће доказе и податке, одмах шаље поруку „Обавештење о доласку” (IE006) и/или „Резултат контроле у одредишној царинарници” (IE018) полазној царинској испостави, под условом да је роба предата овлашћеном примаоцу у року за предају робе и да није било изузимања робе испод царинског надзора. Одредишна царинска испостава предузима одговарајуће мере према носиоцу одобрења за поједностављени поступак овлашћеног примаоца.

2. Предметна роба је допремљена лицу које нема статус овлашћеног примаоца

У случајевима када одредишна царинска испостава утврди да је предметна пошиљка директно допремљена лицу које нема статус овлашћеног примаоца и које није робу претходно допремило одредишној царинској испостави, одредишна царинска испостава шаље поруку „Резултат провере завршетка транзитног поступка” (IE143), са шифром 4 „Захтев за наплату на одредишту”, како би добила надлежност за наплату.

3. Одредишна царинска испостава није окончала транзитни поступак у НЦТС, иако је пошиљка преко те царинске испоставе иступила са царинског подручја Републике Србије и ушла у трећу земљу

У случајевима када одредишна царинска испостава прегледом својих евиденција или на основу информација добијених од царинских органа суседне земље која није земља заједничког транзита (БиХ, Црна Гора) утврди да је роба напустила царинско подручје Републике Србије и ушла у суседну земљу:

- одмах шаље поруке „Обавештење о доласку” (IE006) и „Резултат контроле у одредишној царинарници” (IE018) полазној царинској испостави уколико је роба у року допремљена и унета у царинско подручје треће суседне земље, или
- у сарадњи са Одељењем за транзит робе, у случајевима када не постоји алтернативни доказ или порука која потврђује допремање робе одредишту, шаље полазној царинској испостави било које друге исправе или податке којима се доказује да је роба унета у трећу земљу, како би на тај начин омогућила полазној царинској испостави да утврди да ли се документа односе на предметну робу и да ли је иста заиста иступила са царинског подручја Републике Србије. Исправе и подаци се достављају полазној царинској испостави заједно са обрасцем ТЦ20А.

Одредишна царинска испостава је у обавези да у року од **28 дана** од пријема поруке „Захтев за проверу завршетка транзитног поступка” (IE142), достави одговор „Резултат провере завршетка транзитног поступка” (IE143) или пошаље поруке „Обавештење о доласку” (IE006) и „Резултат контроле у одредишној царинарници” (IE018). У случајевима када су одредишној царинској испостави потребне додатне информације о пошиљци, послаће поруку „Захтев за додатним информацијама” (IE145) полазној царинској испостави.

У случајевима када се користи порука „Резултат провере завршетка транзитног поступка” (IE143), користе се следеће шифре:

- **Шифра „1”** – „пошиљка непозната на одредишту” – значи да роба није допремљена декларисаној одредишној царинској испостави. Полазна царинска испостава треба да покуша да утврди стварну одредишну царинску испоставу;
- **Шифра „2”** – „сумња се на дупликат” – значи да је роба већ допремљена декларисаној одредишној царинској испостави и да за исту пошиљку постоје два различита МРН;
- **Шифра „3”** – „копија ЈЦИ/ТАД послата ... “ - значи да је роба допремљена декларисаној одредишној царинској испостави, али одредишна царинска испостава није била у могућности да оконча поступак користећи прописане поруке (IE006) и (IE018), па је уместо порука послала алтернативни доказ (оверену копију ТАД);
- **Шифра „4”** – „захтев за наплату на одредишту” - у случају када се недвосмислено утврди да је настао царински дуг јер роба није допремљена одредишној царинској испостави или је незаконито изузета испод царинског надзора на царинском подручју Републике Србије.

II.2.5) Наставак поступка провере

У случајевима када полазна царинска испостава добије негативан одговор у поруци „Резултат провере завршетка транзитног поступка” (IE143), али у тој поруци добије додатне информације о могућој стварној одредишној царинској испостави, може донети одлуку о наставку поступка провере слањем поруке „Захтев за проверу завршетка транзитног поступка” (IE142), тој царинској испостави.

Та царинарница одговара на захтев у року од 28 дана од дана када је он упућен.

II.2.6) Поступак провере приликом коришћења ТИР карнета

Имајући у виду да се од 25.1.2015. године ТИР карнети уносе у НЦТС систем, у случајевима када полазна/успутна царинска испостава не прими поруку „Обавештење о доласку” (IE006) у року одређеном за допремање робе одредишној царинској испостави, НЦТС аутоматски проверава статус транзитне декларације слањем поруке „Захтев за проверу статуса” (IE904) Ако у року од седам дана од истека рока за предају робе не стигне порука „Обавештење о доласку” (IE006) полазна царинска испостава ће покренути поступак провере завршетка

транзитног поступка код одредишне царинске испоставе слањем поруке „Захтев за проверу завршетка транзитног поступка” (IE142) декларисаној/стварној одредишној царинарници, у циљу добијања информација потребних за окончање поступка ТИР или ако то није могуће утврђује да ли је настао царински дуг.

Имајући у виду специфичности ТИР карнета, у случају да добије негативни резултат провере полазна/успутна царинска испостава доставља Одељењу за транзит робе информације о нераздуженом ТИР карнету, фотокопију ТИР карнета заједно са пратећим исправама. Управа царина спороводи поступак потребне провере у Safe TIR у року од 48 сати. По истеку тог рока, у случају позитивног резултата, обавештава полазну/успутну царинску испоставу да је предметни карнет раздужен, а иста је у обавези да у систему НЦТС оконча транзит по предметном ТИР карнету. У случају негативног резултата, Управа царина, Одељење за транзит робе упућује захтев (ургенцију) носиоцу ТИР карнета (домаћем или страном) да достави доказ да је ТИР карнет на прописан начин раздужен.

Након тога Одељење за транзит робе упућује захтев за раздужење Привредној комори Србије – Удружење за саобраћај и телекомуникације, која је национално гарантно удружење, да у року од 3 месеца од пријема захтева достави доказ да је ТИР операција завршена на прописани начин. Уз захтев се прилаже фотокопија купона 1 ТИР карнета и фотокопија доказа да је захтев за раздужење послат носиоцу ТИР карнета.

Сматра се да је ТИР поступак прописно завршен у року који је одређен Уредбом ако држалац карнета ТИР или Привредна комора Србије као гарантно удружење доставе полазној царинарници алтернативни доказ, односно једну од следећих исправа којим се идентификује роба:

- 1) документ који је оверио царински орган одредишта или изласка којим се идентификује роба и утврђује да је роба допремљена у одредишну или излазну царинарницу или испоручена овлашћеном примаоцу из члана 197. Закона;
- 2) документ или царинска евиденција, који је оверио царински орган и којим се утврђује да је роба физички напустила царинско подручје Републике Србије;
- 3) царинска исправа издата у трећој земљи у којој је роба стављена у царински поступак;
- 4) документ издат у трећој земљи, печатиран или на други начин оверен од стране царинског органа те земље, на основу којег се сматра да је роба стављена у слободан промет у тој земљи.

Уместо докумената могу се доставити као доказ њихове оверене копије од стране органа које је издао оригиналне примерке докумената, или од стране овлашћеног управног органа треће земље или државе чланице.

Уколико ТИР карнет ипак није раздужен, или је раздужен под примедбом, покреће се поступак за наплату царине и других увозних дажбина. Надлежна царинарница доноси решење у управном поступку о наплати ускраћене царине и других дажбина и оригинал решења шаље Одељењу за транзит робе које их прослеђује Привредној комори Србије и држаоцу ТИР карнета.

ТИР карнет може се раздужити без примедби или са примедбама. Ако је раздужење са примедбама, те примедбе морају да се односе на чињенице које су у вези само са операцијом ТИР и треба да буду јасно назначене у ТИР карнету.

Управа царина има право да захтева наплату царине и других дажбина само уколико је, у року од годину дана, рачунајући од датума на ТИР карнету када је роба пуштена у ТИР поступак, односно од датума из рубрике 23. купона бр. 1 и рубрике 6. талона бр. 1, писменим путем обавестила Удружење гарант да исправа није раздужена или да је раздужена под примедбом. Захтев за плаћање износа наведених дажбина доставиће се Удружењу гаранту најраније три

месеца по истеку датума када је то Удружење гарант обавештено да исправа није раздужена или да је раздужена под примедбом.

У складу са чланом 41. ТИР Конвенције, када царински органи прихвате да роба, која је наведена у списку робе, односно у робном манифесту ТИР карнета уништена, неповратно изгубљена несрећним случајем или услед деловања више силе, или да се појавио мањак услед саме природе робе, одобриће се ослобођење од плаћања царине и других увозних дажбина.

Напред наведени поступак примењује се и у случајевима осигарања континуитета поступка.

III. ПОСТУПАК ПРОВЕРЕ У СЛУЧАЈУ УПОТРЕБЕ ОСИГУРАЊА КОНТИНУИТЕТА ПОСТУПКА (РЕЗЕРВНИ ПОСТУПАК)

У случају да одредишна царинска испостава није послала полазну царинску испоставу примерак 5 ЈЦИ или копију ТАД као доказ о завршетку транзитног поступка у року од 8 дана од истека рока за допремање робе одредишној царинској испостави, полазна царинска испостава је у обавези да:

- најкасније 30 дана од истека рока за допремање робе одредишној царинској испостави од носиоца поступка затражи доказе о завршетку транзитног поступка, у складу са Прилогом 15. Правилника и Прилогом II, Додатка I Конвенције. Носилац поступка је у обавези да тражене доказе о завршетку транзитног поступка достави најкасније у року од 28 дана.
- ако не добије доказ о завршетку транзитног поступка у року од 60 дана од истека рока за допремање робе одредишној царинској испостави, започне поступак провере код декларисане одредишне царинске испоставе, у складу са Прилогом 15. Правилника и Прилогом II, Додатка I Конвенције. Захтев за проверу завршетка транзитног поступка се шаље на обрасцу ТЦ20 – Обавештење о провери из Прилога 4 овог Објашњења. Одредишна царинска испостава је дужна да одмах достави тражене податке потребне за окончање транзитног поступка.

III.1) Наставак поступка провере слањем Обавештења о провери одредишној царинској испостави

Полазна царинска испостава без одлагања наставља поступак провере слањем Обавештења о провери ТЦ20 (Прилог 4) царинском органу земље одредишта:

- ако носилац поступка у року од 60 дана од рока за предају робе одредишној царинској испостави није доставио доказе о завршетку транзитног поступка,
- чак и пре истека рока за предају робе, уколико постоје подаци или сумња да транзитни поступак није завршен за целу или део пошиљке, или уколико достављени доказ није веродостојан, или
- ако полазна царинска испостава накнадно утврди да је достављени доказ о завршетку поступка фалсификован и када је поступак провере неопходан за утврђивање настанка царинског дуга, дужника и царинског органа надлежног за наплату.

Обавештење о провери се шаље препорученом поштом како би полазна царинска испостава имала доказ о уручењу. Полазна царинска испостава мора чувати доказ о уручењу. Обавештење о провери мора да садржи све потребне податке укључујући и информације добијене од носиоца поступка, а посебно податке у случају промене примаоца и обавезно се прилажу исправе на основу којих је роба стављена у поступак транзита (ЈЦИ, списак пошиљака, превозне и комерцијалне исправе, ТАД, ...).

III.2) Обавезе одредишне царинске испоставае

У случајевима заједничког транзита, када одредишна царинска испостава у Републици Србији прими образац ТЦ20 – Прилог 4, дужна је да изврши неопходне провере у својим евиденцијама и архиви примерака 4 и 5 ЈЦИ или ТАД или одговарајуће исправе овлашћеног примаоца.

Резултат ових провера може да буде проналажење примерка 5 ЈЦИ (или ТАД) који је грешком архивиран и није послат полазној царинској испостави.

У случајевима када одредишна царинска испостава у својој архиви не нађе примерак 5 ЈЦИ или ТАД, у обавези је да контактира примаоца робе из рубрике 8 ЈЦИ/ТАД или особу коју је полазна царинска испостава навела у Обавештењу о провери - ТЦ20 и за коју се претпоставља да је примила робу и пратећа документа без подношења одредишној царинској испостави.

Одредишна царинска испостава је у обавези да достави одговор полазној царинској испостави у року од 28 дана од пријема захтева.

Међутим, ако су подаци које је полазна царинска испостава дала на обрасцу ТЦ20 или на приложеним документима недовољни да одредишна царинска испостава изврши тражену проверу, иста ће тражити додатне податке враћањем ТЦ20 полазној царинској испостави, са попуњеним пољем II. Полазна царинска испостава попуниће поље III, приложити додатне податке у писаном облику и вратити ТЦ20 одредишној царинској испостави која је упутила захтев.

Као резултат напред наведених провера могуће је следеће:

1. У случају када је роба заиста допремљена декларисаној одредишној царинској испостави или овлашћеном примаоцу робе, али:

- Доказ о завршетку поступка (нпр. примерак 5 ЈЦИ) није враћен на време, одредишна царинска испостава ће одмах послати тај доказ полазној царинској испостави, након попуњавања поља IV обрасца ТЦ20.

- Доказ о завршетку поступка овлашћени прималац робе није доставио одредишној царинској испостави на време. Када накнадно добије доказ о допреми робе и стању плумби од овлашћеног примаоца робе, одредишна царинска испостава прихвата и евидентира тај доказ. Одредишна царинска испостава ће одмах послати достављени доказ заједно са правилно попуњеним образцем ТЦ20 полазној царинској испостави. Одредишна царинска испостава предузеће прописане мере против овлашћеног примаоца робе.

- Доказ о завршетку поступка је послат, али га полазна царинска испостава није примила. У том случају, одредишна царинска испостава шаље доказ полазној царинској испостави са исправно попуњеним пољем IV обрасца ТЦ20. Овај доказ може бити документ који је стигао из полазне царинске испоставае (примерак 1 ЈЦИ, товарни лист из полазне царинске испоставае, итд.) или копија документа коју поседује одредишна царинска испостава (примерак 4 ЈЦИ, товарни лист на одредишту, итд.). Одредишна царинска испостава оверава примерак доказа и уноси датум допреме заједно са резултатима провере на одредишту.

2. У случају када роба није допремљена декларисаној одредишној царинској испостави или овлашћеном примаоцу робе, већ је роба допремљена некој другој царинској испостави, та царинска испостава је стварна одредишна царинска испостава, која је дужна да пошаље доказ о завршетку транзитног поступка ополасној царинској испостави.

- Ако је декларисана одредишна царинска испостава у могућности да идентификује стварну одредишну царинску испоставу, проследиће стварној одредишној царинској испостави образац ТЦ20 са подацима у пољу IV и обавестити полазну царинарницу слањем примерка ТЦ20.

- Ако надлежни орган у декларисаној одредишној царинској испостави није у могућности да идентификује стварну одредишну царинску испоставу, проследиће правилно попуњен образац ТЦ20 са подацима у пољу IV последњој декларисаној транзитној царинској испостави (у случају заједничког транзитног поступка). Међутим, у случају да није било транзитне царинске испоставе, образац ТЦ20 ће вратити директно полазној царинској испостави.

3. У случају када пријављена роба није допремљена одредишној царинској испостави или овлашћеном примаоцу, а није дошло до промене одредишне царинске испоставе (или таква промена није забележена):

- Ако одредишна царинска испостава утврди да је роба директно допремљена примаоцу робе који нема одобрење за овлашћеног примаоца, или било ком другом лицу, одредишна царинска испостава ће вратити образац ТЦ20 полазној царинској испостави. Она ће пружити све релевантне податке, по потреби у додатном документу у којем ће навести:

- Идентитет примаоца и осталих лица која могу бити укључена,
- Датум и услове директне допреме робе, њену врсту и количину, и
- Да ли је за робу одобрен царински поступак.

- Ако одредишна царинска испостава не може да утврди шта је са робом, проследиће правилно попуњен образац ТЦ20 са подацима у пољу IV последњој декларисаној транзитној царинској испостави (у случају заједничког транзитног поступка). Међутим, у случају да није било транзитне царинске испоставе, образац ТЦ20 ће вратити директно полазној царинској испостави.

У случајевима када одредишна царинска испостава шаље образац ТЦ20 последњој декларисаној транзитној царинској испостави, такође ће послати и један примерак обрасца ТЦ20 полазној царинској испостави како би је обавестио о тренутној ситуацији у поступку провере.

III.3) Обавезе транзитне царинске испоставе

Транзитна царинска испостава којој стигне образац ТЦ20 одмах ће затражити у архиви Обавештење о транзиту ТЦ10 (Прилог 5 Објашњења) или копију примерка 4 ЛЦИ или ТАД који се односи на предметну робу. После спроведене провере у транзитној царинској испостави, могући су следећи случајеви:

- Роба је допремљена транзитној царинској испостави, која је пронашла доказ о преласку границе (ТЦ10) у својој архиви. У том случају, транзитна царинска испостава ће приложити примерак ТЦ10 уз ТЦ20 и послати их полазној царинској испостави, или

- Транзитна царинска испостава није пронашла доказ о преласку границе (ТЦ10). У том случају, транзитна царинска испостава ће проследити правилно попуњен образац ТЦ20 претходној транзитној царинској испостави наведеној у транзитној декларацији или, ако нема друге транзитне царинске испоставе, полазној царинској испостави.

Свака следећа транзитна царинска испостава која добије Обавештење о провери ТЦ20 спровешће поступак на сличан начин, уз прослеђивање правилно попуњеног обрасца ТЦ20 претходној транзитној царинској испостави наведеној у транзитној декларацији или, ако нема друге транзитне царинске испоставе, полазној царинској испостави, која ће предузети одговарајуће мере на основу достављених података.

Када транзитна царинска испостава шаље ТЦ20 претходној декларисаној транзитној царинској испостави, послаће један примерак обрасца ТЦ20 и полазној царинској испостави како би је обавестила о тренутној ситуацији у поступку провере. Транзитна царинска испостава такође обавештава полазну царинску испоставу да ли је уз ТЦ20 примила и евиденцију о транзиту ТЦ10 од стварне транзитне царинске испоставе.

III.4) Поступак накнадне провере, циљеви и последице

У складу са чланом 52 Додатка I Конвенције, надлежни царински орган може извршити накнадне контроле достављених информација и свих исправа, образаца, одобрења или података о заједничком транзитном поступку ради провере веродостојности унетих података, размењених информација и печата.

Такве провере се врше ако се појави сумња у тачност и веродостојност достављених информација или ако се сумња на превару. Такође, оне могу да се врше на основу анализе ризика или случајног избора.

Ако надлежни царински орган земље отпреме поднесе захтев надлежном царинском органу за накнадну контролу информација о заједничком транзитним поступком, сматра се да нису испуњени услови за окончање заједничког транзитног поступка све док се не провери веродостојност и тачност података.

Надлежни органи у земљи отпреме, транзита или одредишта проверавају декларацију (употребљену у поступку осигурања континуитета поступка) и овере у случају сумње у њихову веродостојност у циљу откривања и спречавања преваре. Провера се спроводи коришћењем обрасца ТЦ21 – Прилог 3 овог објашњења.

У случају недоумице или било какве сумње у веродостојност поднетог алтернативног доказа полазна царинска испостава почиње проверу.

Надлежни орган који је почео проверу предузима одговарајуће мере, а на основу добијених информација. Када је настао царински дуг у току поступка транзита, полазна царинска испостава спроводи проверу и утврђује чињенично стање у вези са насталим царинским дугом и дужником и утврђује надлежност за наплату.

IV. ПОСЛЕДИЦЕ ПОСТУПКА ПРОВЕРЕ

На основу извршених провера и података добијених од носиоца поступка, полазна царинска испостава утврђује да ли је транзитни поступак правилно завршен и да ли се може окончати. Уколико се утврди да је транзит окончан потребно га је раздужити и у НЦТС и евентуално обавестити гаранта и носиоца поступка уколико су били укључени у поступак провере завршетка транзитног поступка.

Уколико утврди да транзитни поступак није окончан, полазна царинска испостава предлаже покретање поступка и доставља документацију Одсеку за управни поступак полазне царинарнице у циљу утврђивања дужника, износа дуга, као и наплате дуга од носиоца поступка, стварног дужника или из положеног обезбеђења. Дуг подразумева извозне и увозне дажбине и друге накнаде које настану за робу стављену у транзитни поступак, али не и могуће казне настале услед прекршајне одговорности.

Полазне царинска испостава дужна је да утврди чињенице у прописаном року и покрене поступак наплате. Полазна царинска испостава утврђује место настанака царинског дуга у року од 7 месеци од рока одређеног за предају робе одредишној царинској испостави или месец дана од истека рока од 28 дана од слања поруке „Обавештење о неприспелој пошиљци” (IE140) или одговарајућег доказа, ако је носилац поступка дао недовољне или није доставио никакве податке на захтев полазне царинске испоставе.

Полазна царинска испостава одговорна је и има кључну улогу у покретању поступка наплате, или утврђивању надлежности за наплату. Орган одговоран за наплату дуга је надлежни орган уговорне стране Конвенције у којој је дуг настао или у којој се сматра да је настао.

Сви додатни докази или подаци у вези са предметном робом који могу утицати на резултат поступка провере које прими или уочи надлежни орган, нарочито ако се односе на неправилности или преваре (изузимање робе, замена робе) у току транзитног поступка, и/или ако је предметна роба делимично или у потпуности изузета испод царинског надзора и када су пронађене особе одговорне за преваре или неправилности, морају се без одлагања доставити полазној царинској испостави и, ако је потребно, затражити надлежност за наплату употребом обрасца ТЦ24 или слањем поруке „Надлежност за наплату” (IE150).

V. УТВРЂИВАЊЕ НАДЛЕЖНОСТИ ЗА НАПЛАТУ И ПОСТУПАК НАПЛАТЕ

V.1) Настанак дуга

Дуг настаје незаконитим изузимањем робе из транзитног поступка (члан 67. Закона, односно члан 112. став 1. тачка а) Додатка I Конвенције).

Сматра се да је роба незаконито изузета из транзитног поступка ако није допремљена одредишној царинској испостави или овлашћеном примаоцу, укључујући ситуације када је:

- сва роба или део робе украден или нестао током превоза;
- доказ да је роба допремљена одредишној царинској испостави фалсификован;
- превозник робу директно допремио примаоцу који нема одобрење за овлашћеног примаоца;
- декларисана роба замењена неком другом робом у потпуности или делимично.

Међутим, сматра се да дуг није настао ако носилац поступка докаже да обавезе које настају из употребе транзитног поступка нису могле бити извршене услед:

- потпуног уништења или неповратног губитка робе;
- природе робе (нпр. природно испарење), непредвиђених околности или више силе;
- радњи које немају значајан утицај на спровођење поступка транзита, као што је:
 - допремање робе одредишној царинској испостави или овлашћеном примаоцу након истека рока, под условом да је роба заиста допремљена;
 - допремање робе са оштећеним пломбама, под условом да је роба заиста допремљена;
 - непридржавање прописаног итинерера;
 - овлашћени поштиљалац се није у потпуности придржавао услова из одобрења, нпр. пропустио је да надлежном царинском органу пријави или је касно пријавио допрему робе;
 - ако је роба била допремљена одредишној царинској испостави или овлашћеном примаоцу у непромењеном стању и може се утврдити да је за робу било одобрено царински поступак, а да није претходно окончан транзитни поступак.

V.1.1) Настанак дуга због неиспуњавања услова за стављање робе у транзитни поступак

Ако роба није незаконито изузета, дуг настаје неизвршавањем неке од обавеза које настају приликом коришћења транзитног поступка или неиспуњавањем услова за стављање робе у транзитни поступак (члан 67. Закона, односно члан 112. став 1. тачка б) Додатка I Конвенције)

Оваква ситуација може настати у току стављања робе у поступак транзита или пре стављања робе у поступак транзита, али се тек након пуштања робе у транзит утврди да услови за

стављање робе у транзитни поступак нису испуњени (јер да је то било раније познато, транзитни поступак не би био одобрен). На пример, роба је пуштена у поступак транзита, али:

- без одговарајуће гаранције за поступак транзита (која је опозвана или поништена или јој је истекла важност) или ако гаранција није ваљана (гаранција не покрива транзит преко уговорне стране Конвенције) или је прекорачен референтни износ заједничке гаранције или ослобођења од полагања гаранције;
- овлашћени пошиљалац је пустио робу у транзит при чему нису испуњени услови из одобрења за поједностављени поступак: нису стављене пломбе, није био одређен рок за предају робе одредишној царинској испостави или није прописан итинерер, иако је био обавезан;
- поступак је започео носилац одобрења за поједностављени поступак које је издато на основу нетачних или непотпуних података;
- након поништавања, опозива или суспензије одобрења за поједностављени поступак.

V.1.2) Дуг који настане у вези са поступком транзита

Одредбе које се примењују на транзитни поступак не примењују се на догађаје који узрокују настанак дуга, а који нису део транзитног поступка, чак и када су ти догађаји наизглед у вези са транзитним поступком. Таква врста дуга настаје у следећим случајевима:

- после увозног царињења робе или завршеног транзитног поступка (нпр. стављање робе у слободан промет), или
- као последица незаконитог уноса (кријумчарења) робе на коју се плаћају увозне дажбине у земљи, ако:
 - а) за робу није поднета транзитна декларација (непријава робе);
 - б) је транзитном декларацијом пријављена роба која се разликује од робе која се стварно превози (нетачно пријављивање врсте робе);
 - в) је транзитном декларацијом пријављена мања количина робе од количине робе која се стварно превози (вишак робе).

У ситуацијама описаним под б) и в) не постоји сметња да се транзитни поступак оконча.

Међутим, ако се догоди нека од ових или сличних ситуација у вези са транзитом и ако она проузрокује настанак царинског дуга, царинска испостава која је такву ситуацију открила дужна је да обавести полазну царинску испоставу о свим предузетим радњама.

V.2) Утврђивање дужника

У складу са чланом 67. став 3. Закона, односно чланом 113. став 2. Додатка I Конвенције, дужник је:

- а) лице које је било у обавези да испуни услове за стављање робе у транзитни поступак или употребу транзитног поступка;
- б) свако лице које је знало или је могло да зна да услов предвиђен Конвенцијом или царинским прописима није испуњен и које је деловало у име лица које је било дужно да се испуни тај услов, или које је учествовало у радњи која је довела до неиспуњавања тог услова;
- в) свако лице које је стекло или поседује предметну робу и које је знало или је могло да зна у време стицања или пријема робе, да није испуњен услов предвиђен Конвенцијом или царинским прописима;
- г) носилац поступка.

У случају да је више лица одговорно за плаћање износа царинског дуга, она су солидарно одговорна за плаћање тог износа.

V.3) Место и рок за утврђивање места настанка дуга

Дуг настаје:

- а) на месту догађаја који је довео до настанка дуга;
- б) ако није могуће утврдити то место, на месту за које царински органи закључе да је место на коме је дошло до ситуације услед које је настао дуг.

Ако транзитни поступак није окончан и место настанка дуга није могуће утврдити у следећим роковима:

- а) у року од седам месеци од истека рока за предају робе одредишној царинарници, осим ако је пре истека тог рока послат захтев за наплату дуга, царинском органу надлежном према месту где су се, према доказима које је прибавила полазна царинска испостава, десили догађаји из којих је настао дуг, у ком случају се рок продужава за највише месец дана;
- б) месец дана од истека рока за одговор носиоца поступка на захтев за информацијама потребним за окончање поступка, ако полазна царинска испостава није добила обавештење о доласку робе, а носилац поступка није доставио довољне информације или их није доставио уопште;

местом настанка дуга ће се сматрати земља чија је транзитна царинска испостава последња послала поруку „Обавештење о преласку границе” (IE118), а у случају да те поруке није било земља отпреме, тј. полазна царинска испостава.

V.4) Утврђивање надлежности за наплату дуга

Полазна царинска испостава одређује орган који ће спровести поступак наплате према месту настанка царинског дуга. Ако је место настанка дуга у другој уговорној страни Конвенције то је царински орган који је у тој уговорној страни одређен да спроводи поступак у вези са наплатом дуга. Ако је место настанка дуга у Републици Србији, то је царинска испостава месно надлежна за спровођење поступка наплате.

V.4.1) Захев за пренос надлежности који шаље земља отпреме

У случајевима када полазна царинска испостава утврди да је место настанка царинског дуга у другој уговорној страни Конвенције, одмах шаље поруку „Надлежност за наплату” (IE150) надлежном царинском органу у тој уговорној страни са захтевом да прихвати надлежност за наплату.

Царинска испостава којој је упућен захтев (захтевана царинска испостава), поруком „Обавештење о не/прихватању наплате” (IE151) одговара да ли захтев прихвата или не. Ако ова порука садржи „не” за прихватање надлежности или ако у року од 28 дана не стигне одговор на захтев, сматра се да захтевана царинска испостава не прихвата да преузме надлежност за наплату, а ако садржи „да”, надлежност за наплату се преноси на ту царинску испоставу, која је дужна да спроведе поступак наплате.

У случајевима када захтевана царинска испостава не одговори на захтев полазне царинске испоставе у Републици Србији у року од 28 дана, потребно је да полазна царинска испостава обавести Одељење за транзит робе које ће контактирати националног координатора за транзит уговорне стране Конвенције којој је послат захтев (списак националних транзитних координатора уговорних страна налази се на сајту DG TAXUDA на адреси

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/customs/procedural_aspects/transit/common_community/taxud-978-98.pdf, како би предузео радње ради прибављања одговора од захтеване царинске испоставае. У случајевима када у року од 7 месеци од истека рока за предају робе одредишној царинској испостави, ни уз асистенцију координатора за транзит, полазна царинска испостава у Републици Србији није била у могућности да утврди место настанка дуга, тј. орган надлежан за наплату дуга, царински дуг ће наплатити Одсек за царинско управни поступак полазне царинарнице.

Утврђивање надлежних органа за наплату врши се на основу Списка органа надлежних за наплату и налази се у Прилогу 8.1 Део VIII Приручника за транзит на линку https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/col/col_consultation_reference.jsp?Lang=en.

У случајевима када није могуће слање електронске поруке „Надлежност за наплату” (IE150) полазна царинска испостава шаље попуњен образац ТЦ24 – Прилог 6 захтеваној царинској испостави у уговорној страни Конвенције, која је дужна да образац ТЦ24, допуњен одговором, врати у року од 28 дана.

V.4.2) Захтев за пренос надлежности који шаље земља настанка царинског дуга

У случајевима када надлежни царински орган у уговорној страни Конвенције утврди да је место настанка царинског дуга на територији те уговорне стране, затражиће од полазне царинске испоставае да јој препусти надлежност за наплату царинског дуга.

Надлежни царински орган у уговорној страни Конвенције где је настао царински дуг дужан је да полазној царинској испостави упуту захтев којим тражи надлежност за наплату слањем поруке:

- а) „Резултат провере завршетка транзитног поступка” (IE143) са шифром одговора „4” - захтев за наплату на одредишту, или
- б) „Надлежност за наплату” (IE150) којом тражи надлежност за наплату.

Захтев може послати било која уговорна страна Конвенције која се сматра надлежном за наплату, у било ком тренутку након пуштања робе у транзитни поступак, а пре него што полазна царинска испостава одреди орган који ће спровести поступак наплате царинског дуга.

Полазна царинска испостава прихвата или одбацује захтев за пренос надлежности за наплату поруком „Обавештење о не/прихватању наплате” (IE151) најкасније у року од 28 дана од дана пријама захтева. Ако ова порука садржи „не” за пренос надлежности или ако у року од 28 дана не стигне одговор на захтев, сматра се да полазна царинска испостава није прихватила да препусти надлежност за наплату царинској испостави која је послала захтев (захтевана царинска испостава), а ако садржи „да”, надлежност за наплату се преноси на ту царинску испоставу, која је дужна да спроведе поступак наплате.

У случајевима када није могуће слање електронске поруке „Надлежност за наплату” (IE150) захтевана царинска испостава шаље попуњен образац ТЦ24 Прилог 6 полазној царинској испостави, која је дужна да образац ТЦ24, допуњен одговором, врати у року од 28 дана.

V.5 Поступак наплате

Све информације до којих надлежни орган уговорне стране Конвенције дође, а односе се на предметну робу, могу имати утицај на поступак наплате. То се нарочито односи на случајеве када су утврђене неправилности у току транзитног поступка, односно када је предметна роба у потпуности или делимично изузета из транзитног поступка, као и када су идентификоване особе одговорне за извршену превару или неправилности. Све наведене информације

надлежни орган уговорне стране Конвенције је у обавези да достави полазну царинску испоставу. Информације се могу прослеђивати разменом порука „Захтев за додатним информацијама” (IE145) и „Додатне информације” (IE144) све док се поступак наплате не оконча.

У случајевима када се надлежност за наплату утврди разменом порука „Надлежност за наплату” (IE150) и „Обавештење о не/прихватању наплате” (IE151), НЦТС земље отпреме шаље поруку „Почетак наплате” (IE063) свим царинским испоставама које су примиле поруке IE001, IE003, IE050 или IE115 у вези са том пошиљком, којом их обавештава да више не очекују пошиљку са тим МРН бројем, као и да је за транзитну декларацију почео поступак наплате и да више није могуће послати поруке „Обавештење о доласку” (IE006), „Резултат провере у одредишној царинарници” (IE018), „Надлежност за наплату” (IE150) и „Обавештење о не/прихватању наплате” (IE151).

Када орган који је надлежан за наплату наплати царински дуг, обавестиће полазну царинску испоставу да је дуг наплаћен поруком „Обавештење о извршеној уплати” (IE152). НЦТС земље отпреме аутоматски ће проследити ову поруку свим уговорним странама Конвенције укљученим у тај поступак транзита, осим уговорној страни Конвенције која је наплатила царински дуг.

У случајевима када полазна царинска испостава у Републици Србији у прописаном року не добије доказ о завршетку поступка транзита на основу којих би се транзитни поступак окончао и недвосмислено је надлежна за наплату царинског дуга, без одлагања доставља потребна документа Одсеку за царинско управни поступак ради доношења решења о уплати дуга на основу утврђених чињеница о настанку дуга, месту настанка дуга, дужницима и износу насталог дуга.

У случајевима када Одсек за царинско управни поступак полазне царинарнице, као орган надлежан за наплату у Републици Србији, након почетка поступка наплате добије нове доказе који указују да је царински дуг настао на неком другом месту, обавезан је да без одлагања пошаље сву потребну документацију заједно са овереном копијом доказа и обрасцем ТЦ25 из Прилога 7 новоутврђеном надлежном органу уговорне стране Конвенције. Новоутврђени надлежни орган је дужан да у року од 3 месеца одговори да ли прихвата надлежност за наплату. У случају да у наведеном року не стигне одговор, Одсек за царинско управни поступак без одлагања наставља са поступком наплате.

У случајевима да је царински дуг већ наплаћен у Републици Србији, а након тога се утврди да је за наплату био надлежан орган у другој уговорној страни Конвенције и тај орган прихвати надлежност за наплату, потребно је извршити повраћај наплаћене царине и других увозних дажбина.

V.5.1) Случајеви где се сматра да је дуг наплаћен

За све декларације које су доспеле у статус „Решавање и уплата“ у НЦТС мора се евидентирати почетак наплате дуга и, затим, уплата царинског дуга, чак иако полазна царинска испостава утврди да царински дуг није настао. А то су следеће ситуације:

- а) Одсек за царинско управни поступак је донео решење у којем је донео одлуку да дуг није настао;
- б) Дуг је наплаћен у другој уговорној страни Конвенције, која није била надлежна за наплату дуга;
- в) Полазном царинској испостави је достављен доказ да је транзитни поступак уредно завршен пре него што је покренут поступак код Одсека за царинско управни поступак;

г) Полазна царинска испостава је понудила надлежност за наплату другој царинској испостави, али није претходно спровела поступак провере завршетка транзитног поступка;

д) Одредишна царинска испостава је послала поруку „Резултат контроле у одредишној царинарници” (IE018) о утврђеним неслагањима, при чему није желела да чека да полазна царинска испостава реши неслагања, иако утврђено неслагање не производи царински дуг. Транзитна декларација се раздужује у исто време са плаћањем царинског дуга или прихватањем алтернативног доказа.

V.6) Обавезе гаранта и обавештавање гаранта о наплати дуга за који је одговоран

Полазна царинска испостава обавештава гаранта о нераздуженој транзитној декларацији у року од девет месеци од истека рока за допремање робе одредишној царинској испостави слањем „Обавештења гаранту о нераздуженом транзитном поступку” – Прилог 8 овог Објашњења.

Уколико транзитни поступак није окончан, Одсек за царинско управни поступак надлежан за наплату у року од три године од датума прихватања транзитне декларације, обавештава гаранта да је дужан или би могао да постане дужан за дуг у вези са транзитним поступком, уз навођење MRN и датума транзитне декларације, назива полазне царинске испоставе, назива носиоца поступка и износа царинског дуга.

Гарант се ослобађа обавеза, ако му се неко од напред наведених обавештења не достави у прописаном року.

У случајевима када је само полазна царинска испостава обавестила гаранта да транзитна декларација није раздужена, а транзитни поступак се пре почетка поступка наплате оконча, полазна царинска испостава обавештава гаранта да је транзитна декларација раздужена и гарант се ослобађа обавезе. У случајевима када је Одсек за царинско управни поступак обавестио гаранта да је настао царински дуг по транзитној декларацији, а неко од лица који су утврђени као дужници плати настали царински дуг, Одсек за царинско управни поступак обавештава гаранта да је транзит окончан и ослобађа га обавезе по транзитној декларацији. Примерак обавештења дат је у Прилогу 9 овог објашњења.

Ако је за транзитни поступак који је започео у једној уговорној страни Конвенције употребљена гаранција издата у другој уговорној земљи Конвенције, полазна царинарница доставља податке о транзитној операцији и гаранцији Одељењу за транзит робе. На основу добијених података Одељење за транзит робе попуњава Образац ТЦ30 –Захтев за адресу – Прилог 11 овог Објашњења, и исти доставља царинској администрацији која је одобрила предметну гаранцију а у циљу добијања података о контакт особи гаранта у Републици Србији као и податке о контакт особи гаранта у земљи у којој је дуг настао.

Након добијања података Одељење за транзит робе добијене адресе прослеђује полазној царинарници како би царинарница обавестила полазну царинску испоставу. Полазна царинска испостава гаранту/контакту у Републици Србији прослеђује Обавештење гаранту о незавршеном транзиту - Прилог 8 овог објашњења.

VI. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Непосредни руководиоци су дужни да одреде царинске службенике који ће у оквиру царинске испоставе сваког дана вршити проверу декларација у статусу „У провери” и „Решавање и наплата” за улоге „Полазна ЦИ“ и „Захтевана ЦИ“, како би се у прописаним роковима предузеле потребне радње у вези за поступком провере и наплате.

Ово објашњења почиње са применом од **28. септембра 2020. године**, почетком примене овог објашњења престаје да важи Објашњење поступка провере, наплате и окончања поступка транзита, акт Управе царина број: 148-04-030-13-2/2016 од 01.02.2016. године.

Прилози:

- Прилог 1 – ТЦ 20А - Информација о провери
- Прилог 2 – Обавештење носиоцу поступка
- Прилог 3 – ТЦ 21 - Захтев за проверу
- Прилог 4 – ТЦ 20 - Обавештење о провери
- Прилог 5 – ТЦ 10 - Обавештење о транзиту
- Прилог 6 – ТЦ 24 - Утврђивање надлежног органа
- Прилог 7 – ТЦ 25 - Обавештење о наплати
- Прилог 8 – Обавештење гаранту о незавршеном транзиту
- Прилог 9 – Обавештење о насталом царинском дугу или дугу који може настати
- Прилог 10 – Обавештење о доказаном исправно завршеном транзитном поступку или плаћеном дугу насталом у транзитном поступку
- Прилог 11 – ТЦ30 – Захтев за адресу

Доставити:

- Министарство финансија – Сектор за царински систем и политику
- Помоћнику директора-координатору
- Бироу директора
- Свим секторима
- Одељењу за унутрашњу контролу
- Одељењу интерне ревизије
- Одељењу за међународну царинску сарадњу и европске интеграције

В.Д. ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА

КООРДИНАТОР

Душко Маринковић